

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6CoP/16/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4218200212
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4218200212.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovej a sudkýň JUDr. Dagmar Podhorcovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. M. Q., nar. XX. XX. XXXX, dieťa rodičov: M. Q. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom B., D. XXXX/X, t. č. bytom B., D. XX, zast. JUDr. Alexandrom Endrödym, advokátom so sídlom Nitra, Mostná 42, a I. F. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., D. XXXX/X, zast. JUDr. Ivetou Majlingovou, advokátkou so sídlom Komárno, Pohraničná 7, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti uzneseniu Okresného súdu Komárno zo dňa 30. 01. 2018 č. k. 9P/15/2018-11 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne upravil styk otca s mal. dieťaťom A. M. Q., nar. XX. XX. XXXX tak, že otec je oprávnený sa s mal. dieťaťom stretávať každú stredu a sobotu v týždni v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. a to až do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. 9P/231/2017. Matka je povinná mal. dieťa pripraviť a otcovi maloletej odovzdať a otec maloletej je povinný maloletú matke riadne a včas vrátiť vždy v mieste bydliska matky mal. dieťaťa. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 360 a § 361 CMP a ust. § 325 ods. 2 písm. d/ CSP. V odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že ku dňu podania návrhu otca rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, na Okresnom súde Komárno prebieha konanie o návrhu na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. Rodičia sa nevedia dohodnúť na styku, preto po zohľadnení najmä potreby harmonického vývoja mal. dieťaťa považoval súd za účelné dočasne upraviť pomery účastníkov konania neodkladným opatrením. Vzhľadom na to, že maloletá je v súčasnosti v osobnej starostlivosti matky a otec má s maloletou vytvorený dobrý vzťah, je vhodné, aby styk zostal naďalej zachovaný a bolo tak zabezpečené vytvorenie rovnocenného vzťahu dieťaťa k obom rodičom. S poukazom na provizórnosť neodkladného opatrenia mal súd za to, že na umožnenie pravidelného kontaktu poskytujúceho dostatok času aj vzhľadom na vek maloletej na posilnenie vzájomných citových väzieb, spoločných aktivít a výchovné pôsobenie otca bude účelné, ak sa otec bude stretávať s maloletou každú stredu a sobotu v týždni v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. Aj napriek útlenu veku mal. dieťaťa upravil styk bez prítomnosti matky, keďže otec vie zabezpečiť starostlivosť o mal. dieťa a má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečenie jeho riadnej starostlivosti.

2. Uznesenie súdu prvej inštancie napadla v zákonnej lehote odvolaním matka a domáhala sa zmeny napadnutého uznesenia (v prípade, ak súd vzhľadom dočasne úpravu styku otca) tak, že otec bude oprávnený sa stretávať s mal. dieťaťom každú nedeľu v týždni v čase od 11.30 hod. do 14.00 hod. s tým, že dieťa riadne pripraví a včas odovzdá otcovi maloletej v mieste bydliska a otec bude povinný dieťa riadne a včas vrátiť matke na tom istom mieste. V dôvodoch svojho odvolania uviedla, že nesúhlasí s názorom súdu, že bolo potrebné návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. S otcom maloletej uzavreli dohodu rodičov o úprave práv a povinností dňa 11. 10. 2017 a podľa tejto dohody bol otec oprávnený sa s mal. dcérou stretávať každý týždeň v stredu od 16.30 hod. do 18.30 hod. na vopred

dohodnutom mieste. Uzatvorením tejto dohody preukázali spoločný záujem na stanovení pravidiel pre styk s maloletou. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia nemal k dispozícii informácie o dennom režime dieťaťa, momentálne je denný režim dcéry taký, že sa budí okolo 10.30 hod. poobede chodí spať okolo 14.30 hod. a spí do 18.30 hod. Večer dieťa ukladá spať okolo 21.30 hod. V čase od mája 2017 do októbra 2017 sa otec s dcérou stretával na základe vzájomnej dohody. Vzhľadom na vek mal. dieťaťa, jeho denný režim navrhla, aby odvolací súd neodkladné opatrenie zrušil ako neopodstatnené, nakoľko doterajší rozsah stretávania sa otca s maloletou neohrozoval jeho záujmy, ani záujem mal. dieťaťa na výchove obidvomi rodičmi.

3. K odvolaniu sa vyjadril otec, ktorý navrhol uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť. Vo svojom vyjadrení uviedol, že tvrdenia matky v odvolaní voči neodkladnému opatreniu nezodpovedajú skutočnosti. Od vydania neodkladného opatrenia matka ani v jednom prípade nebola ochotná dieťa otcovi odovzdať. Odmieťa rešpektovať súdne rozhodnutie, fabuluje neustále dôvody, pre ktoré mu dieťa odmieta odovzdať a dovoľí mu maximálne sa dieťaťom stretnúť tak, že sa môže zúčastniť spoločnej prechádzky spolu s matkou. Matka namieťa, že neodkladné opatrenie nerešpektuje denný režim dieťaťa, avšak sama vo vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva popísala denný režim dieťaťa, kde podľa jej vyjadrenia sa dieťa budí o 16.00 hod. a až do 19.00 hod. trávi čas prechádzkami a hrami. A práve v tomto období bol v zmysle samotného tvrdenia matky o dennom režime dieťaťa upravený aj styk napriek tomu, že v odvolaní voči neodkladnému opatreniu uvádza úplne iný denný režim, zrejme opätovne za účelom týmto zavádzajúcim tvrdením zmariť možnosť otca stretávať sa s dieťaťom. Maloleté dieťa má už v súčasnosti jeden a pol roka a tiež nie je pravdou, že ho matka pravidelne kojí, pretože dieťa v tomto veku už konzumuje riadnu stravu a dieťa je už len pridávané pred spaním. Tiež nezodpovedá skutočnosti, že sa s matkou dá dohodnúť o možnosti úpravy styku, pretože ani dohodu, ktorá bola spísaná na ÚPSVaR o možnosti styku matka nedodrжала a neustále hľadala dôvody, pre ktoré by sa styk nemal uskutočniť.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie matky mal. dieťaťa v intenciách § 65 až § 67 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania a podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

10. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP).

11. V zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je zjavné, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť v dvoch prípadoch, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava z ohrozenia exekúcie, pričom tak môže urobiť pred začatím konania, počas konania a tiež po jeho skončení. Neodkladné opatrenie umožňuje pružne riešiť situáciu, keď je potrebný urýchlenný zásah súdu. Je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatí konaní nastať. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný, neodkladný a predbežný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z toho dôvodu ani nepredpokladá, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie aspoň osvedčené. Takýto postup súdu predpokladá platná úprava, sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu. Ak by sa v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia malo trvať na požiadavke riadneho vykonania hodnotenia dôkazov, mohol by byť účel tohto procesného inštitútu zmarený, pretože základnými znakmi neodkladných opatrení sú ich dočasnosť a provizórnosť. Najmä atribút provizórnosti je potrebné mimoriadne vyzdvihnúť, lebo už zo samotného označenia „neodkladné opatrenie“ vyplýva, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi účastníkmi, že nariadením neodkladného

opatrenia nezíska ani jeden z účastníkov silnejšie postavenie a tiež nezískava práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne, predbežne a neodkladne upravuje určitý okruh vzťahov. Dočasnou úpravou urobenou vo forme neodkladného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov, ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný a môže rozhodnúť inak. Pri nariadení neodkladného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú úpravu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné.

12. V konaní o nariadenie neodkladného opatrenia spočíva povinnosť tvrdenia na jeho navrhovateľovi, pričom splnenie tejto povinnosti predpokladá len to, aby navrhovateľ súdu navrhol aspoň dôkazy základného významu pre osvedčenie nároku, ktorý má byť dočasne chránený neodkladným opatrením, taktiež však dôkazy na osvedčenie naliehavosti, primeranosti a nevyhnutnosti dočasného opatrenia. Predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a zánik je potrebné skúmať z hľadiska ust. § 324 a nasl. CSP a § 360 a nasl. CMP. Naviac neodkladné opatrenie možno nariadiť, len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie, pričom svoje opodstatnenie stráca, len čo súd poskytne porušeným alebo ohrozeným právam definitívnu ochranu. Neodkladné opatrenia sa podľa ich obsahu nariaďujú v súlade s ust. § 325 ods. 1 CSP, § 360 a nasl. CMP alebo v súlade s iným zákonom, napr. Zákonom o rodine. V konaniach týkajúcich sa starostlivosti o mal. deti, ktorých účelom je v prvom rade ochrana maloletých, súd na základe vlastných zistení uváži, či sú splnené všetky zákonné podmienky na nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia.

13. V preskúmvanej veci otec mal. dieťaťa podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, keď v návrhu uviedol, že na Okresnom súde Komárno prebieha konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností voči mal. dieťaťu pod sp. zn. 9P/213/2017, ktoré doposiaľ nie je právoplatne skončené. Návrh odôvodňoval tým, že od doby oddeleného života s matkou sa s mal. dcérou môže stretávať len sporadicky, podľa rozhodnutí matky, a aj tento styk je ochotná povoliť len za jej prítomnosti, a ak sa aj styk zrealizuje tak v priebehu styku dochádza medzi nimi k hádkam, a preto si myslí, že prítomnosť matky pri stretávaní sa s maloletou je absolútne neopodstatnená a on chce dieťaťu vytvoriť harmonicky vzťah bez konfliktov. Napadnutým uznesením súd návrhu otca vyhovel a nariadil neodkladné opatrenie tak, že otec sa môže stretávať s mal. dcérou každú stredu a sobotu v týždni v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod.

14. Úvodom odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu, odvolania matky, vyjadrení otca v konaní, ako aj šetrení pomerov kolíznym opatrovníkom uvádza, že v danej veci sa súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní riadil zhora uvedenými zásadami a princípmi, pričom v tomto smere aj v potrebnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správne právne závery. Nakoľko odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, využijúc postup podľa § 387 ods. 2 CSP sa obmedzuje len na skonštatovanie ich správnosti. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia len zvýrazňuje, že niet sporu o tom, že mal. dieťa pochádza z manželstva rodičov, ktorí v súčasnosti nežijú v spoločnej domácnosti, pričom mal. dieťa žije s matkou. Matka vo svojom odvolaní namietala, že sa dokáže dohodnúť o úprave styku s otcom, pričom predložila aj dohodu, ktorú uzatvorili dňa 11. 10. 2017. I napriek tomu, že takáto dohoda bola uzatvorená, otec namietal, že táto dohoda sa nedodržiava, a najmä k zhoršeniu styku otca s mal. dcérou prichádza od času, ako podal návrh na rozvod manželstva. Nemožno preto konštatovať, že styk prebieha na základe dohody rodičov, a preto nebolo potrebné nariaďovať neodkladné opatrenie. Ďalšiu námietku, ktorú matka v odvolaní vzniesla bola skutočnosť, že vydané neodkladné opatrenie nerešpektuje denný režim dieťaťa. Ani tejto jej námietke nemožno prisvedčiť, pretože samotná matka vo svojom vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva, ktoré sa nachádza v spisovom materiáli, a ktoré bolo datované dňom 08. 12. 2017 uvádzala denný režim dieťaťa v poobedňajších hodinách v tom, že maloletá zaspí a zobúďza sa zvyčajne okolo 16.00 hod., pričom v týchto poobedňajších hodinách sa jej venuje, chodia na prechádzky, prípadne má aktivity doma a okolo 19.00 hod. sa začína príprava na okúpanie maloletej. Otec podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia dňa 17. 01. 2018, pričom žiadal upraviť styk práve rešpektujúc denný režim mal. dieťaťa. Matka na rozdiel od tohto vyjadrenia už vo svojom odvolaní namieta a popiera tento denný režim dieťaťa, keď uvádza, že mal. dieťa zaspí až okolo 15.30 hod. a spí až do 18.30 hod., pričom toto odvolanie je datované dňom 22. 02. 2018. Je preto nevierohodné, že by tak v krátkom časovom úseku sa tak radikálne zmenil denný režim dieťaťa. V tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), a preto odvolací súd vychádzal zo zisteného skutkového stavu súdu prvej inštancie, ktorý správne zistil denný režim dieťaťa tak, ako popísal vo svojom rozhodnutí, keď mal za to, že bude účelné, aby sa otec s maloletou stretával každú stredu a sobotu v týždni v čase od 16.00 hod. do 19.00 hod. Odvolací súd sa s rozhodnutím

súdu prvej inštancie preto v plnom rozsahu stotožňuje, a ak by aj od rozhodnutia súdu prvej inštancie došlo k zmene denného režimu dieťaťa, na tento odvolací súd v čase svojho rozhodovania nemohol prihliadať. Je potrebné navyiac podotknúť, že prebieha konanie o rozvod a úpravu práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu, preto neodkladné opatrenie bude trvať len do času rozvodu manželstva a po rozvode manželstva bude opätovne rozhodované o úprave styku otca s mal. dieťaťom v prípade, ak mal. dieťaťa bude zverené do osobnej starostlivosti matky.

15. Odvolací súd sa stotožnil i s názorom súdu prvej inštancie, že otec sa môže s maloletou stretávať bez prítomnosti matky. Je potrebné podotknúť, že obidvaja rodičia pripustili, že v čase styku dochádza medzi nimi k vzájomným hádkam. Nie je preto vhodné, aby mal. dieťa bolo vystavované týmto konfliktným situáciám, najmä za situácie, keď otec maloletej má vytvorené všetky podmienky, aby styk mohol prebehnúť i bez prítomnosti matky. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

- c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za neho koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie podľa § 379 ods. 1 a 2 CMP, môže mu súd uložiť pokutu do 1.000 eur (§ 382 ods. 1 CMP) a to opakovane za každé porušenie povinností vyplývajúcej z rozhodnutia (§ 382 ods. 1 CMP).

Ak výzva súdu na dobrovoľné splnenie povinnosti zostane bezvýsledná, a ak to povaha veci pripúšťa, súd môže rozhodnúť o tom, že príslušný štátny orgán zastaví výplatu rodičovského príspevku povinnému podľa osobitného predpisu a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému podľa osobitného predpisu (§ 383 ods. 1 CMP).

Ak úkony a opatrenia súdu smerujúce k dobrovoľnému splneniu povinnosti zostali bezvýsledné, súd výkon rozhodnutia uskutoční (§ 384 ods. 1 CMP).

Exekúciu možno vykonať len podľa zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku ak podkladom na vykonanie exekúcie je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a/ zrážkami zo mzdy a z iných príjmov
- b/ prikázaním pohľadávky
- c/ predajom hnutelných vecí
- d/ predajom cenných papierov
- e/ predajom nehnuteľnosti
- f/ predajom podniku

g/ príkazom na zdržanie vodičského preukazu